

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik
Sędziowie:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.) SSO del. Michał Niedźwiedź
Protokolant:	sekr.sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2015 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa M. S.

przeciwko A. W. (1)

przy interwencji ubocznej po stronie pozwanej M. Ś.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 5 września 2014 r. sygn. akt IX GC 276/14

1. zmienia zaskarżony wyrok nadając mu treść:

„I. uchyla nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Krakowie w dniu 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt IX GNc 424/13, w części w której pozwana została zobowiązana do zapłaty na rzecz powoda należności głównej w kwocie 20 000 zł (dwadzieścia tysięcy złotych) i w tym zakresie powództwo oddala;

II. w pozostałej części nakaz zapłaty utrzymuje w mocy.”;

2. w pozostałym zakresie apelację oddala;

3. zasądza od pozwanej A. W. (1) na rzecz powoda M. S. kwotę 2 295 zł (dwa tysiące dwieście dziewięćdziesiąt pięć złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Andrzej Struzik SSO del. Michał Niedźwiedź

UZASADNIENIE

M. S. w pozwie wniesionym w postępowaniu nakazowym przeciwko pozwanej A. W. (1) , domagał się zapłaty przez nią na swoją rzecz kwoty 132 090, 28 złotego z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz obciążenia jej kosztami postępowania.

Uzasadniając żądanie wskazał , że w ramach współpracy gospodarczej , którą strony prowadziły , dokonał na rzecz A. W. (1) przedpłat na poczet przyszłych dostaw biomasy. Z tego tytułu świadczył pozwanej łączną kwotę 592 798 złotych.

Ponieważ pozwana wycofała się z tych dostaw i dalszej współpracy, zażądał zwrotu przekazanych pieniędzy z których była kontrahentka zwróciła jedynie ich część. W dalszym ciągu jest zobowiązana z tego tytułu , wobec powoda kwotą odpowiadającą tej , wskazanej w żądaniu pozwu.

Powód podnosił , że pozwana uznała swój dług , podpisując w dniu 19 grudnia 2012r deklarację uznania długu , a 9 stycznia 2013r deklarację harmonogramu jego spłaty ale zobowiązania z nich wynikającego nie wykonała .

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 9 kwietnia 2013r, Sąd Okręgowy w Krakowie , uwzględnił żądanie pozwu w całości , i obciążył A. W. (1) kosztami postępowania.

W zarzutach od tego orzeczenia pozwana przyznała , że jej zadłużenie wobec powoda odpowiada kwocie dochodzonej pozwem tym nie mniej powództwo jest przedwczesne.

Strony prowadziły pertraktacje ugodowe w ramach których suma 132 090, 28 złotego ma być zapłacona w ratach , przy czym zapłata długu miała zostać odroczone do lipca bądź września 2013r. Równocześnie uzgodniono , że M. S. nie będzie od należności głównej żądał odsetek.

Odnosząc się do tej argumentacji powód przyznał , że strony prowadziły pertraktacje dotyczące warunków zawarcia ugody ale były one prowadzone już po tym , kiedy Sąd wydał nakaz zapłaty. Po przeprowadzeniu tych rozmów podpisane zostało porozumienie na podstawie którego określona w nim zryczałtowana suma , mieszcząca w sobie należność główną dochodzoną pozwem , miała być zapłacona przez pozwana w ośmiu ratach , a powód miał wówczas zwolnić ją od obowiązku zapłaty odsetek oraz kosztów postępowania. Warunkiem realizacji porozumienia było jednak to, aby pozwana terminowo spłacała swoje zobowiązanie. Miała także cofnąć zarzuty od wydanego przez Sąd nakazu zapłaty.

M. S. wskazał , że A. W. (1) zapłaciła tylko pierwsza ratę , z pozostałych warunków u gody się nie wywiązując. W tych okolicznościach powód uznał ją za nieobowiązującą pomiędzy stronami.

Pismem z daty wpływu do Sądu I instancji 2 sierpnia 2014r , swój udział w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanej zgłosił M. Ś., domagając się oddalenia powództwa oraz przyznania na swoją rzecz od powoda kosztów postępowania. / k. 136-138 akt /

Wyrokiem z dnia 5 września 2014r, Sąd Okręgowy w Krakowie, utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w dniu 9 kwietnia 2013r.

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia :

Powód M. S. prowadził z A. W. (1) współpracę handlową. W jej ramach na podstawie dwóch tzw. faktur pro forma(...)dokonał przedpłat na przyszłe dostawy przez pozwaną biomasy. Łączna kwota przekazanych w ten sposób środków zamknęła się w kwocie 592 798 złotych.

Ponieważ pozwana wycofała się z dalszej współpracy przed realizacją dostaw, M. S. wezwał ją do zwrotu przekazanych pieniędzy z których była kontrahentka zwróciła tylko część na ogólną sumę 460 707, 72 złote. Nadal do zwrotu pozostała kwota odpowiadająca wysokości roszczenia dochodzonego pozwem.

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił, że już po wydaniu nakazu zapłaty, strony prowadziły rozmowy elektem których było podpisanie ugody określającej warunki spłaty stwierdzonego nim świadczenia przez pozwaną. Miała ona dokonać jego spełnienia w ośmiu ratach, a przy terminowym ich regulowaniu, oraz cofnięciu uprzednio złożonych zarzutów od nakazu, powód zwalniała ją od obowiązku pokrywania należności: odsetkowej, z tytułu kosztów postępowania, a także części należności głównej. A. W. (1), płacąc tylko należność określoną przez pierwszą ratę, pozostałych warunków ugody nie dochowała, wobec czego przestała ona być dla stron wiążąca.

W rozważaniach prawnych Sąd Okręgowy uznał, że strony wiązała umowa sprzedaży biomasy, w ramach której powód spełnił swoje świadczenie z tytułu zapłaty ceny. Wobec nie wywiązania się przez drugą stronę z obowiązku spełnienia swojego świadczenia / przekazania partii biomasy /, umowa nie doszła do skutku, wobec czego A. W. (1) była zobowiązana do zwrotu na rzecz powoda całej kwoty, którą tytułem ceny świadczył. Ponieważ zwróciła jedynie jej część, M. S. zasadnie dochodził brakującej kwoty.

W ocenie Sądu I instancji nietrafnie pozwana odwołała się do zarzutu przedwczesności żądania byłego kontrahenta. Opierała bowiem ten zarzut na fakcie zawarcia ugody, która nie wywołała w relacjach zobowiązaniowych stron skutku, w postaci odroczenia terminu spełnienia świadczenia, które obciąża pozwaną albowiem nie wywiązała się z jej postanowień, powodując, że samo porozumienie stało się niewiążące dla jego stron.

Podstawa rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 §1 i 3 kpc i wynikająca z niej, w zakresie ich rozliczenia pomiędzy stronami, zasada odpowiedzialności za wynik sprawy.

W apelacji od tego orzeczenia A. W. (1), zaskarżając je w całości, domagała się w pierwszej kolejności jego zmiany poprzez uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa.

Jako wniosek ewentualny sformułowała żądanie wydania orzeczenia kasatoryjnego i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty tylko na zarzutach naruszenia prawa procesowego, w sposób mający istotny wpływ na wynik sprawy, dotycząc następujących norm:

a/ art. 225 kpc w zw z art. 316 §2 kpc wobec nie uwzględnienia wniosku skarżącej o otwarcie zamkniętej uprzednio rozprawy i przeprowadzenie dowodu z dokumentu pełnomocnictwa udzielonego w formie notarialnej przez pozwaną M. Ś., którego zakres nie obejmował oświadczeń o uznaniu długu.

Treść tego dowodu, skoro strona powodowa odwoływała się do uznania zobowiązania dochodzonego pozwem, dokonanego właśnie przez tę osobę imieniem pozwanej miała istotne znaczenie, a mimo to Sąd nie tylko nie zdecydował o jego dopuszczeniu ale nawet nie rozstrzygnął o samym wniosku o otwarcie rozprawy i dokonanie w tej sposób uzupełnienia materiału dowodowego.

b/ art. 328 §2 kpc jako następstwa nie wskazania przez Sąd I instancji, w pisemnych motywach orzeczenia przyczyn dla których nie zdecydował się na rozpoznanie wskazanych wyżej wniosków,

c/ art. 227 kpc w zw z art. 233 §1 kpc zrealizowanego przez to, iż Sąd nie dopuścił dowodu z dokumentu pełnomocnictwa udzielonego przez pozwaną M. Ś..

W motywach apelacji A. W. (1) zaakcentowała, że zważywszy na zakres wskazywanego przez nią pełnomocnictwa M. Ś. nie mógł, działając w imieniu skarżącej uznać długu wobec M. S., który jest przedmiotem sporu stron. Bezskuteczność tego uznania powoduje, że wobec nie przedstawienia, jej zdaniem, przez powoda innych dowodów potwierdzających

istnienie zobowiązania byłej kontrahentki wobec niego z tytułu nie zrealizowanych dostaw biomasy , powództwo powinno ulec oddaleniu w całości.

Nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji dowodu z tego dokumentu , decydując o wadliwości tego orzeczenia, usprawiedliwia stawiane zarzuty procesowe, a w konsekwencji także wnioski środka odwoławczego.

Odpowiadając na apelację powód domagał się jej oddalenia jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia A. W. (1) kosztami postępowania apelacyjnego.

W swoim stanowisku M. S. przeczył tezie apelującej o doniosłości treści wskazywanego przez nią dokumentu dla rozstrzygnięcia sprawy. Zwracał uwagę po pierwsze na niekonsekwencję skarżącej , która na zakres pełnomocnictwa powołuje się dopiero po zamknięciu rozprawy przez Sąd I instancji , wcześniej , w tym w zarzutach od nakazu zapłaty , tego nie czyniąc. Przede wszystkim jednak powód wskazał , że w relacjach pomiędzy stronami pozwana wielokrotnie , uznawała obciążający ją dług osobiście , a nie za pośrednictwem pełnomocnika , którego zakres umocowania obecnie podważa. Takie potwierdzenie zobowiązania po jej stronie zawarte jest także w treści zarzutów.

Rozpoznając apelację pozwanej , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środek odwoławczy A. W. (1) prowadzi do zreformowania orzeczenia objętego kontrolą instancyjną , w sposób wskazany w punkcie 1 wyroku Sądu II instancji, jakakolwiek zmiana nie jest następstwem podzielenia któregokolwiek z zarzutów na których został on oparty.

Nie ma racji pozwana , gdy zarzuca naruszenie art.328 §2 kpc.

Zgodnie z ukształtowanym stanowiskiem Sądu Najwyższego , wypracowanym na tle wykładni tego przepisu , które Sąd II instancji podziela , możliwość skutecznego postawienia tego zarzutu ma miejsce jedynie wówczas , gdy uzasadnienie wyroku poddanego kontroli instancyjnej jest tak wewnętrznie wadliwe , iż nie zawiera danych pozwalających na dokonanie takiej kontroli. Nieco inaczej rzecz ujmując, zarzut ten jest skuteczny wtedy , gdy lektura pisemnych motywów orzeczenia nie pozwala stwierdzić czy prawo materialne i procesowe zostały przez Sąd niższej instancji prawidłowo zastosowane.

Tego rodzaju podstawowych nieprawidłowości uzasadnienie wyroku z dnia 5 września 2014r nie zawiera. Jego analiza bowiem pozwala na stwierdzenie w oparciu o jakie fakty ustalone na podstawie przeprowadzonej oceny dowodów , Sąd dokonał weryfikacji roszczenia M. S. oraz jakie normy prawa materialnego tej weryfikacji posłużyły.

Wobec tego zarzut ten należy odeprzeć tym bardziej , że wbrew twierdzeniom apelującej Sąd otworzył rozprawę , w odpowiedzi na wniosek pozwanej i dopuścił wskazywany przez nią dowód z dokumentu pełnomocnictwa , a jedyną nieprawidłowością w zakresie konstrukcji motywów orzeczenia było to , że w ich ramach nie przeprowadził szczegółowej oceny tego dokumentu . Brak ten jednak nie decyduje o trafności stawianego zarzutu tym bardziej , że , jak o tym będzie mowa niżej , dokument ten okazała się być nieistotny z punktu widzenia treści wyroku.

Nietrafne są również pozostałe zarzuty procesowe.

Biorąc pod rozwagę argumenty jakimi posłużyła się apelująca by je uzasadnić , usprawiedliwionym jest wniosek ,że sprowadzają się one do kwestionowania tego , że Sąd I instancji nie uwzględnił wniosku A. W. (1) o otwarcie rozprawy na nowo i dopuszczenie dowodu z dokumentu pełnomocnictwa w formie notarialnej , oznaczonego numerem. rep. A(...)

Należy uznać je za nietrafne w świetle czynności jakie zostały podjęte wobec żądań pozwanej zawartych w piśmie procesowym z daty wpływu do Sądu Okręgowego – 20 sierpnia 2014 / k. 128-130 akt/

Wbrew omawianym zarzutom, Sąd I instancji , w konsekwencji zawartych w nim wniosków , uprzednio zamkniętą rozprawę , w dniu 26 sierpnia 2014 r , otworzył oraz dopuścił dowód z dokumentu pełnomocnictwa / por. k 141 akt /

W tym okolicznościach zarzuty wywodzone z faktu nie podjęcia tych czynności przez Sąd są , w sposób oczywisty , bezzasadne.

Uznanie , że żaden ze stawianych przez A. W. (1) zarzutów procesowych nie jest trafny ma m. in. tę konsekwencję , iż fakty , które Sąd Okręgowy uczynił podstawą faktyczną wydanego wyroku , jako kompletne i niesprzeczne z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego , Sąd II instancji , przy aprobachie dla nich, przyjmuje za własne.

Przy niewadliwie dokonanych ustaleniach faktycznych , Sąd Okręgowy niezasadnie określił rozmiar ilościowy świadczenia pozwanej , które ma ona spełnić na rzecz M. S. z tytułu zwrotu brakującej części sumy , która powód przekazał jej tytułem przyszłych dostaw biomasy , których A. W. (2) nie zrealizowała.

Prawidłowo określając podstawę normatywną tego zwrotu, Sąd nie dostrzegł bowiem , że w ugodzie , która strony zawarły już po wydaniu nakazu zapłaty , bo 29 maja 2013r / k. 111-114 akt / , stwierdziły zgodnie , że na poczet określonego przez nie w kwocie ryczałtowej świadczenia w skład którego wchodziła stwierdzona tym orzeczeniem należność głównej w wysokości 132 090, 28 złotego , pozwana w dniu jej zawarcia zapłaciła powodowi sumę 20 000 złotych. Fakt ten dodatkowo został potwierdzony przez pełnomocnika procesowego M. S. , w piśmie stanowiącym odpowiedź na zarzuty od nakazu zapłaty / k. 110 akt /

W sposób nie budzący wątpliwości stwierdził w nim , że należność tę, jako I ratę na które zostało rozłożone świadczenie w ugodzie , zobowiązana zapłaciła wierzycielowi.

Dla skuteczności spełnienia tej części zobowiązania , pozbawionym znaczenia jest to , że pozwana nie wywiązała się z pozostałych warunków porozumienia i wobec tego przesłało ono być wiążące dla jego stron.

Jednocześnie wobec nie wskazania przez wierzyciela , w jaki sposób dokonał zaliczenia tej zapłaconej kwoty na poczet zobowiązania pozwanej należało przyjąć , że kwota 20 000 złotych zapłacona w dniu 29 maja 2005r podlega zaliczeniu na poczet należności głównej , określonej w przedsądowym wezwaniu do zapłaty z dnia 21 marca 2013r / k. 10 akt / jako długu wcześniej wymagalnego aniżeli ten który wynikał z obowiązku zaspokojenia świadczenia akcesoryjnego z tytułu odsetek , których początkowy termin naliczania został określony w nakazie zapłaty na datę 2 kwietnia 2013r , tożsamą z datą wniesienia powództwa. / argument z art. 451 §3 kc, /

Zatem w części obejmującej wskazaną sumę zapłaty , zobowiązanie A. W. (1) wobec M. S. , w odniesieniu do należności głównej , wobec jego wygaśnięcia, uległo zmniejszeniu i w tym zakresie koniecznym było uchylene wydanego przez Sąd Okręgowy nakazu zapłaty.

W pozostałej części nakaz został utrzymany w mocy , właściwie określając nadal istniejący dług byłej kontrahentki wobec powoda. Trzeba bowiem wskazać że dla zakwestionowania jego dalszego istnienia oraz rzeczywistego wymiaru ilościowego nie ma znaczenia to , iż pełnomocnictwo udzielone przez pozwaną M. S. w 2011r , do którego się odwoływała , nie obejmowało zakresem uznawania zobowiązań reprezentowanej.

To , że jest dłużnikiem powoda z tytułu dokonanych przedpłat wynikało z jej oświadczeń składanych osobiście , czy to w treści zarzutów od nakazu zapłaty / por. k. 32 akt / czy w treści ugody zawartej przez strony w dniu 29 maja 2013r / por. treść §2 ust. 1 zd. pierwsze ugody- k. 111 akt/

Z podanych wyżej przyczyn , w uznaniu apelacji za w części uzasadnioną , Sąd Apelacyjny orzekł jak w punktach 1 i 2 sentencji wyroku , na podstawie art. 386 §1 kpc w zw z art. 496 kpc oraz 385 kpc.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego była norma art. 100 kpc w zw z art. 108 §1 i 391 §1 kpc.

Uwzględniwszy z jednej strony wartość przedmiotu zaskarżenia a z drugiej skalę w jakiej apelacja A. W. (1) okazała się ostatecznie skuteczna , Sąd obciążył ją kosztami należnymi stronie przeciwnej , w rozmiarze o którym stanowi iloczyn kwoty 2700 złotych , odpowiadającej wynagrodzeniu pełnomocnika powoda , ustalonemu na podstawie § 6 pkt6 w zw

z §13 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie [...] z dnia 28 września 2002r [jedn. tekst DzU z 2013 poz. 461] i wielkości o, 85 w jakiej M. S. wykazał bezzasadność środka odwoławczego pozwanej.

SSA Grzegorz Krężolek SSA Andrzej Struzik SSO / del/ Michał Niedźwiedź